

CHARAKTER PRAWNY CZYNNOŚCI SPÓŁKI DOKONANEJ PRZEZ ZARZĄD BEZ ZGODY INNEGO ORGANU SPÓŁKI KAPITAŁOWEJ

Piotr Widerski

Streszczenie

Przedmiotem niniejszej pracy doktorskiej jest analiza charakteru prawnego czynności spółki kapitałowej dokonanej przez zarząd bez wymaganej zgody innego organu spółki. Dobór tematu pracy uzasadniony jest licznymi kontrowersjami, które występują w doktrynie i judykaturze w zakresie potwierdzania czynności dokonanych przez zarząd spółki kapitałowej. Rozważania dotyczące czynności prawnych zarządu spółki kapitałowej prowadzone są w niniejszej rozprawie na tle szerszej analizy dotyczącej skutków wadliwości czynności prawnych. Głównym przedmiotem badań jest interpretacja art. 17 k.s.h. w kontekście kontroli czynności prawnych dokonywanych przez zarząd spółki kapitałowej na tle innych przepisów prawa krajowego i międzynarodowego. Szczegółowej analizie poddane zostały przez autora rozprawy takie kwestie jak: wymóg zgody innego niż zarząd organu spółki kapitałowej na dokonanie przez spółkę czynności prawnej; skutki złożenia oświadczenia woli przez spółkę w warunkach braku zgody innego niż zarząd organu spółki wymaganej przez ustawę; skutki złożenia oświadczenia woli przez spółkę w warunkach braku zgody innego niż zarząd organu spółki wymaganej przez umowę (statut spółki); kwestie udzielenia zgody i odpowiedzialności organów spółki za skutki braku zgody.

Wątpliwości interpretacyjne obowiązujących przepisów prawnych wpływają niekorzystnie na sferę stosunków pomiędzy przedsiębiorcami w obrocie gospodarczym. Znaczenie tej tematyki jest niezwykle istotne nie tylko w sferze zewnętrznej spółki, ale również w sferze stosunków wewnętrznych i relacji członków zarządu w jakiej pozostają względem innych organów spółki.

Z powyższych względów, uzasadnione stało się stworzenie opracowania o charakterze całościowym, a nie jak dotąd fragmentarycznym, obejmujące również analizę komparatystyczną wybranych rozwiązań modelowych funkcjonujących w innych porządkach prawnych. Dotychczasowe opracowania artykułowe w głównej mierze koncentrują się na przedstawieniu zagadnienia w oparciu o przepisy krajowe. Przedstawione w rozprawie krajowe poszukiwania efektywnego modelu normatywnego sankcji wadliwych czynności prawnych (umów), są inspirowane nie tylko europejskimi przepisami o nieważności czynności prawnych,

lecz także międzynarodowymi projektami legislacyjnymi, w tym zwłaszcza projektami powstałymi w ramach prac nad unifikacją prawa prywatnego w Unii Europejskiej.

Podstawowymi celami opracowania są: (1) udowodnienie tezy, że czynność prawna dokonana bez wymaganej zgody innego organu przewidziana w ustawie nie powinna zawsze skutkować nieważnością bezwzględną; (2) udowodnienie tezy, że brak zgody innego organu na dokonanie czynności prawnej, dla której istnieje obowiązek potwierdzenia, ma istotne znaczenie dla osoby dokonującej czynność prawną; (3) udowodnienie tezy, że uchwały organów spółki kapitałowej udzielające zgodę na dokonanie czynności prawnej przez zarząd spółki nie powinno się traktować jako uchwały wyrażające zgodę przez osoby trzecie; (4) udzielenie odpowiedzi czy są dopuszczalne inne sankcje w przypadku braku zgody innego organu, którego zgoda jest wymagana przez ustawę, umowę, statut poprzez przeprowadzenie analizy prawnoporównawczej w zakresie obowiązujących przepisów krajowych i międzynarodowych; (5) wyrażenie postulatów *de lege ferenda* na podstawie przeprowadzonej w niniejszej rozprawie analizy.

Rozprawa jest podzielona na sześć rozdziałów. Dla zapewnienia przejrzystości wyводу każdy z nich rozpoczyna się uwagami wprowadzającymi, a kończy podsumowaniem.

Przedmiotem analizy dokonanej w ramach niniejszej rozprawy są poglądy doktryny oraz orzecznictwa mające znaczenie dla tematyki poruszanej pracy. Wypowiedzi doktrynalne konfrontowane są z poglądami orzecznictwa, co nie tylko zapewnia całościowy pogląd na tematykę, ale także pozwala na ocenę konkretnych stanów faktycznych. Analiza jest skoncentrowana przede wszystkim na regulacjach zawartych w kodeksie spółek handlowych oraz w kodeksie cywilnym w zakresie możliwości potwierdzania czynności dokonywanych przez zarząd spółki kapitałowej.

Należy podkreślić, że jakakolwiek ingerencja ustawodawcza nie zastąpi zawodowej staranności członków zarządu oraz innych organów w odpowiedzialnym dbaniu o interesy spółki. Obowiązek profesjonalnego i lojalnego działania wobec zarządzanej korporacji stanowi istotę oraz sens powierzenia piastunom wartości spółki w celu należytego nią gospodarowania, co można wyrazić paremią „*Ius civile vigilantibus scriptum est*”.

Słowa kluczowe: zarząd, spółka kapitałowa, czynność prawna, reprezentacja spółki, potwierdzenie czynności.